

Učiteljstvo zahteva višje plače

Clevelandski šolski odbor je včeraj prejel zahteve od dveh unijskih skupin, ki predstavljajo učiteljstvo, za povišanje letnih plač, ki zdaj znašajo od \$2,700 do \$4,800, na začetno plačo \$3,000 do maksimalne plače \$5,700.

V imenu unije clevelandskih učiteljev, spadajočih k AFL, je zahtevo za višjo plačo predložil predsednik E. F. Jerrow; v imenu Cleveland Teachers' Association pa je eksekutivni tajnik predložil zahtevo za enako povišanje in za priznanje krajše dobe graducijskega dela učiteljev.

**Tudi drugo šolsko osebje
želi višje plače**

Devet desetink učiteljstva v Clevelandu je zastopane v omenjenih dveh organizacijah, ki sta predložili šolskemu odboru zahtevo za višjo plačo.

Tajnik Jerrow je v zvezi s zahtevo izjavil:

"V očigled lestvic z višjimi plačami za učiteljstvo v drugih mestih in višjih življenjskih stroškov, mislim, da ne zahtevamo preveč."

Za večje plače je prosila tudi zveza šolskih ravnateljev, dalje oskrbniki in drugi šolski delavci.

**Superintendent ni
proti zvišanju plač**

Superintendent šolskega sistema Mark C. Shinnerer je izjavil, da bi se moral neporabljen sklad, v katerem je \$450,000 za letošnji šolski budžet, porabiti za zvišanje plač.

Mrs. Norma F. Wulff, predsednica šolskega odbora, je izjavila, da bo do leta 1955 v šolah 120,000 otrok.

Dalje je izjavila, da se je prebivalstvo v Clevelandu nekoliko premestilo, in čeravno ima Cleveland dovolj šol, nekatere niso v krajih, ki bi služile najboljše, dočim druge potrebujejo nujna popravila.

**GRŠKI KRALJ ZAHTEVA
KOALICIJO TREH STRANK**

ATENE, Grčija — Grški kralj Paul je včeraj izdal ukaz za sestavo koalicije treh strank, ki bi vladala deželi prihodnja tri leta.

Grčija je imela izza osvoboditve 20 vlad. V nedeljo je resigniral zadnji kabinet, kateremu je načeljeval liberalni vodja Sophocles Venizelos, toda kralj je zavrnil njegovo priporočilo, da se parlament razpusti.

**POLICIJA ZGUBILA LICENCO
ZA RADIJSKO POSTAJO**

ELYRIA — Policijska radijska postaja v Elyria je včeraj prenehala obratovati, ko je federalna komunikacijska komisija odvzela njeno poslovno licenco. Federalni inšpektor je odredil tozadevni odlok, ker policijsko vodstvo ni pravočasno nabavilo potrebne opreme, ki jo zahteva dovoljenje za obratovanje dotične vrste postaje.

**POVELJNIK KOMUNISTIČNE
ARMADE UBIT NA KOREJI**

TOKIO — Tu je bilo včeraj objavljeno, da je v petek v bitki na fronti v Koreji zginil svoje življenje general Kang Kon, star 32 let, poveljnik armad Severne Koreje. Bil je oseben prijatelj komunističnega premijera Kim Il Sung ter vodilna sila pri delavski stranki v Severni Koreji.

Težka železniška nesreča v Ohiju; 32 vojakov mrtvih

COSHOCTON, Ohio, 11. septembra — Danes zgodaj zjutraj se je sedem milj vzhodno od tukaj primerila težka železniška nesreča, v kateri je bilo ubitih najmanj 32 vojakov narodne garde iz Pennsylvanije, ki so se večji del šele prejšnji večer poslovili od svojih družin.

Kakih 100 mož je bilo ranjenih, od katerih se jih okoli 40 nahaja v resnem stanju v bolnišnicah v tem mestu, Cambridge in Denisonu.

Nesreča se je pripetila, ko se je neki vlak železnice Pennsylvanije v megli zaletel v ozadje vojaškega vlaka, ki je stal na glavni progi.

**Večina žrtev so člani
pennsylvanske garde**

Večina mož, ki so bili ubiti in ranjeni, so člani 109. pehotnega polka, pripadajočega pennsylvanski narodni gardi, ki je ena od vojaških divizij, katere je bila nedavno poklicana v aktivno službo za vojno na Koreji.

Vlak, ki je treščil v stoječi vojaški vlak, je prevrtil zadnje štiri vagona vojaškega vlaka. Vozil je iz New Yorka proti St. Louisu in imel 240 potnikov. Lokomotiva vlaka se je prevrnila in padla v potok ob železniški progi.

**Senator zahteva, da
se izvrši splošna preiskava**

COSHOCTON, 11. sept.—Demokratski zvezni senator Francis J. Myers iz Pennsylvanije je nocoj v Washingtonu zahteval, da se podvzame splošna preiskava varnostnih regulacij pri ameriških železnicah. Zahteva je posledica težke nesreče, ki se je primerila blizu tega mesta, katere žrtve so večji del vojakov.

Po zadnjih vesteh se je vojaški vlak ustavil na glavni progi vsled nekega defekta. Železniški signalnik je postavil rdečo baklje sto čevljev od kraja, ko je privozil vlak, vozeč proti St. Louisu.

**DRUŽINE VOJAKOV VARNE
PRED IZGUBO DOMOV**

WASHINGTON — Vladna agencija Federal Housing Administration je ponovno uvedla pravilo iz časa druge svetovne vojne, ki varuje družine rezervistov in vojakov pred izgubo domov.

Pravilo, ki je namenjeno pomagati takim družinam, ki imajo svoje domove, na katere morajo odplačati dolg, določa, da se zadržijo vsako postopanje za prisilno prodajo radi neplačevanja na dolg. Takim družinam tudi ni treba plačevati na glavnico vsaki mesec, dokler se mož ne vrne iz vojaške službe ter tri mesece po njegovi povrnitvi.

**NE MARA BRLIČ
"KRASEN MRLIČ"**

FORT WORTH, Tex. — V tem mestu je včeraj dobila neka 31 let stara ženska razporoko od svojega moža, ko je sodniku povedala, da je imel navado, da jo je zbudil sredi noči in je zopet in zopet rekel:

"Veš kaj, mislim, da bi bila krasen mrlič!"

AVTOBUSNA STAVKA

LOUISVILLE, Ky. — V tem mestu je včeraj zastavkalo okrog 1,000 avtobusnih voznikov in popraviljalcev busov, ki so uposleni pri Louisvillu polnični. Stavkajoči delavci zahtevajo višje plače. Ves promet je bil oviran, ko je na tisoče ljudi iskalo prevozna sredstva.

Domače vesti

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Lewis J. Stavana na 824 London Rd. so se zglasile vile rojenice in pustile v spomin krepkega sinčka. Od preje imajo v družini hčerko. Materino deklisko ime je bilo Vida Gogala. S tem dogodkom sta postala Mr. in Mrs. Joseph Gogala drugi stari oče in stara mati, Mr. in Mrs. Anton Stavana iz Cortland, O., pa enajstič. Čestitamo!

Seja lovskega kluba

Člane Euclid Rifle and Hunting kluba se opozarja, da se v sredo popoldne ob 3. uri vrši redna seja na Močilnikarjevi farmi. Po seji se bo serviralo okrepčila. Člani so vabljeni, da pridejo v polnem številu.

Najdeni ključ

Našlo se je šop ključev na E. 67 St. Kdor jih je zgubil, jih dobi nazaj, če se zglosi na 1083 E. 67 St.

Na obisku

Iz Johnstowna, Pa., so prišli na obisk v Cleveland Mrs. Anna Govekar, njena hči in sin Frances in Max Govekar, ter Mary Svigel. Govekarjevi se nahajajo na domu nečakinje Mrs. Govekar, Mrs. Jennie Fatur na 19821 Ormiston Ave., Mrs. Svigel pa na domu družine John Korencic, Miller Ave. Upamo, da se bodo dobro zabavali v naši metropoli!

Redna seja

Članice krožka št. 18 SZS so prošene, da se gotovo udeležijo redne seje nocoj ob navadnem času v Kunčičevi dvorani.

Fino obuvalo

Novo zalogo jesenskega obuvala za vso družino je pravkar prejela trgovina Stan Majerja na 6107 St. Clair Ave. Kakovost novega obuvala je prvovrstna, stili so najnovejši, a cene so še vedno po starem.

Prestala operacijo

Mrs. Mary Gorjup, 756 E. 236 St., je srečno prestala težko operacijo v Bayview bolnišnici. Obiski so dovoljeni med 3. in 4. uro pop. ter med 7. in 8. uro zvečer. Želimo ji skorajšnjo njega okrevanja!

Seja Mlad. pev. zbora SDD

Nocoj ob 7.30 uri se vrši seja Mladinskega pevskega zbora SDD v navadnih prostorih. Vabi se starše in odbornike, da se gotovo udeležijo.

Izlet Progresivnih Slovencev

V nedeljo priredi krožek št. 1 Progresivnih Slovencev izlet na Vidričevi farmi, Rt. 166 v Chardon, Ohio. Podrobnosti o izletu bodo še pravočasno poročene.

2.500 delavcev pri

G. E. na stavki

Včeraj je CIO unija električnih delavcev oklicala stavko v vseh obratih General Electric Co. v deželi. V Clevelandu je zastavkalo 2,500 delavcev.

Nasilna selitev prebivalcev v teku v vzhodni Evropi

**Najhuje so prizadeti
bolgarski državljani
blizu jugoslovanske meje**

DUNAJ, 11. sept.—Kakor se poroča tukaj, so komunistični režimi v vzhodni Evropi podvzeli nasilno selitev kakih 350,000 prebivalcev—tako zvanih kalicev miru in jezikovnih manjšin—ki so postali predmet masnih deportacij.

Ta akcija, očitno podvzeta na ukaz iz Moskve, verjetno še ni dosegla svojega vrhunca. Najhuji udarec je padel na prebivalce Bolgarije, ki živijo v bližini jugoslovanske meje. Ampak izgleda, da čaka ista usoda tudi državljane Madžarske in Romunije, ki meje na Jugoslavijo.

Te pokrajine se čistijo "titovskih elementov" z ozirom na možnost, da pride do vojaških operacij proti anti-kominform-skemu režimu Jugoslavije. S tem se hoče tudi zatreti informacijske vire za Titov režim ob strateško važnih mejnih krajih.

V Bolgariji tvorijo prizadeto manjšino Macedonci, v Madžarski in Romuniji pa so predmet deportacij ljudje jugoslovanskega porekla.

Po čudnem naključju je tudi Jugoslavija začela izvajati masno deportacijo; okoli 30,000 Belorusov se po 30 letih ubežništva v Jugoslaviji pošilja nazaj v kominform-ske države.

Poročila, ki so dospela na Dunaj, med ostalim javljajo, da se popolnoma brezhrupno vrši deportacija znatnega dela češkega prebivalstva.

**V DRŽAVI MAINE SO
ZMAGALI REPUBLIKANCI**

PORTLAND, Me., 11. sept.—Pri splošnih volitvah so republikanci danes izvolili gubernerja in tri člane zveznega kongresa, ki so vodili kampanjo v znamenju kritike Trumanove administracije.

Maine je edina država v deželi, ki ima volitev v septembru namesto v novembru. Republikanci so tukaj tradicionalno v večini.

Izjava državnega tajnika Achesona

WASHINGTON, 11. sept.—Na televizijskem programu je govoril včeraj državni tajnik Acheson, ki je dejal, da bodo moderna orožja in iznajdljivosti ustvarila za številno šibkejšo zapadne zavezniške narode zgradila obrambo, ki bo kos navalu sovjetskega komunizma.

Acheson je tudi posvaril kitajske komuniste, da naj se ne vmešajo v korejsko vojno. Rekel je, da Kitajska ne bi mogla od takega koraka ničesar pridobiti, potem pa je nadaljeval:

"Kitajski komunisti se brez dvoma nahajajo pod težkim pritiskom s strani komunističnega gibanja, da bi se vmešali v korejski konflikt, ampak za nje bi bilo to očitna blaznost."

S takim korakom bi se Kitajska znašla v nasprotju z vsemi svobodnimi narodi sveta, ki so njeni naravni prijatelji, je dejal državni tajnik in bi tudi pospešili razkosanje severne Kitajske s strani Rusije.

Stavkarji sprejeti z dobrodošlico

Delavci A. J. Weatherhead Co., 300 E. 131 St., so se nahajali na stavki 24 dni. V soboto je bila sklenjena pogodba med zastopniki unije CIO in uradniki družbe, glasom katere se je že včeraj vrnilo nad 500 delavcev na delo. Nad vzhodom tovarne je bil razobešen velik napis z dobrodošlico vračajočim se delavcem in ob vzhodu so bili navzoči tudi predsednik družbe in drugi uradniki, ki so delavce pozdravljali, ko so prihajali.

Družba ima uposlenih nad 1,000 delavcev. Glasom nove pogodbe bodo delavci dobili splošno povišanje 7c na uro z avtomatičnim povišanjem plače vzporedno z življenjskimi stroški. Pogodba je po načrtu pogodbe General Motors družbe, ki nudi vsakokrat 1c povišanja na uro vsakokrat, ko se kazalo življenjskem stroškom dvigniti na 1.14 odstotek.

Pogodba bo veljavna do 15. avgusta 1952. Prihodnje leto bodo delavci dobili avtomatično povišanje 4c na uro. Dobili bodo tudi mesečno penzijo \$100, vključivi socialno zavarovanje.

Kakor se poroča, je podpisana pogodba v obojestransko zadovoljstvo—tako za delavstvo kot za družbo. Le določba o unijski delavnici ni bila dosežena v pogodbi.

Pri sestavi pogodbe je posredoval vladni delavski posredovalec Horace Vogoun.

JAN SMUTS UMRL

PRETORIA, Južna Afrika, 11. sept.—Danes je tu umrl v starosti 80 let svetovni znameniti južno-afriški državnik in vojak general Jan Christian Smuts.

**Nova smrtna slučaj
radi polija**

V Mestni bolnišnici je v nedeljo umrl Robert Ewell, star 30 let, iz New London, O., kateri je bil pripeljan v bolnišnico še le v soboto, ko je zbolel za polijo. On je že četrta odrasla oseba, ki je tej zavrtni bolezni letos podlegla.

Tretja žrtev je bila Mrs. Eva Mae Hodder, stara 23 let, iz Northfield, O., ki je umrla v soboto. V bolnišnici je bila sprejeta v petek s svojim pet let starim sinčkom, ki je tudi zbolel za polijo.

**Konvencija Hrvatske
Katoliške Zajednice**

Včeraj se je pričela 11. redna konvencija Hrvatske katoliške zajednice v hotelu Hollenden v Clevelandu. Navzočih je 65 delegatov. Organizacija ima 10,000 članstva.

NOV GROB

PAUL POLJAK

Premilil je na svojem domu Paul Poljak, star 68 let, stanujoč na 3244 St. Clair Ave. Doma je bil od Zumberaka. Bil je član društva št. 21 HBZ. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 8. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Nikola.

Topniški ogenj in letala ustavila komunistične sile

**Severno od mesta Taegu so ameriške
čete v ofenzivi proti sovražniku**

TOKIO, torek, 12. septembra — Vsled močnega topniškega ognja in bombardiranja iz zraka so bile sile Severnih Korejcev danes nesposobne ganiti se s svojih postojank severno od mesta Taegu.

Komunisti so med tem začeli artilerijsko obstreljevanje, ki verjetno naznanja začetek nove ofenzive na tem sektorju, kjer je sovražnik zbral nad 40,000 mož.

Navzlic temu pa je bilo danes zjutraj uradno naznanjeno, da se Severni Korejci vso noč niso mogli ganiti. Najbližnje komunistične postojanke se nahajajo samo sedem milj od Taegu.

Poprej je neki armadni zastopnik rekel, da je bila minula noč ena najbolj mirnih "v dolgem času."

**Prva kavalerijska
divizija v ofenzivi**

Prva ameriška kavalerijska divizija je malo pred jutrom stopila v ofenzivo na točki, kjer so komunisti najbližje mesta in po zadnjih vesteh obstoja dober izglede, da bodo ameriške sile sovražniku iztrgale gorski vrhove št. 7.

Dalje se poroča, da so sile Združenih narodov zaprle vso vrzeli na liniji severno od Taegu, z izjemo malega kompleksa v skrajno hribovitem terenu.

Vreme je bilo ugodno za letalstvo in zračna sila je tekom ponedeljka izvršila 625 napadov na sovražnikove postojanke.

Neznane ubit od avta

Zgodaj včeraj zjutraj je bil ubit na ulici Noble Rd. in Greyton Rd. v Cleveland Heights, nek nepoznani mož, star med 28. in 35. letom.

Moški, ki ni imel pri sebi nikakega denarja ali drugih osebnih listin, iz katerih bi se ga lahko spoznalo, je bil po nesreči odpeljan v Huron Rd. bolnišnico, kjer je poškodbam podlegel čez dve uri, brez da bi prišel k vesti. Na sebi je imel športno srajco in čiste "overalls." Edini znak, ki ga je imel, je bil na ovratniku in znači črke WIG.

Padla s porča

Mrs. Mae Prevost, stara 42 let, si je prebila lobanjo in zlomila čeljust, ko se je podrla ograja na porču njenega stanovanja na drugem nadstropju na 6814 Bradley Ave., in je padla 12 čevljev globoko. Nahaja se v Deaconess bolnišnici.

V Mt. Sinai bolnišnici z resnimi poškodbami se pa nahaja Mrs. Evelyn Horvat, stara 36 let, ki je padla s železnih zaslonov stopnic, katere se rabi v slučaju ognja, na tretjem nadstropju svojega stanovanja na 5402 Superior Ave. Padla je 22 čevljev globoko na zemljo.

Štirje aretirani

Policija je včeraj aretirala tri mladoletne fante in nekega 37 let starega moškega, ki je mladeniče vabil in jih pošiljal, da so vdiral v razna poslopja in ropali. Zajeti so bili, ko se jim je ponesrečil beg potem, ko so vdrl v prostore Interstate Motor Freight System na 4616 Hough Ave., kjer so pokradli večjo količino električne opreme, katero je možki mislil prodati.

**OBSOJENI IZDAJALEC
NEVARNO ZBOLEL**

BOSTON — Tu je bil iz svoje celice v jetnišnici prepeljan v bolnišnico Robert H. Best, star 54 let, bivši časnikar, ki je bil leta 1948 obsojen na dosmrtno ječo radi izdajstva, ker je tekom druge svetovne vojne potom radija širil nemško propagando. Zbolel je na možganski kapi in se nahaja v resnem stanju.

**Bele spodnje hlače
so ga izdale**

Walter Evans, star 29 let, iz 888 E. 146 St., se danes nahaja v jetniškem oddelku Mestne bolnišnice, kamor je bil prepeljan potem, ko ga je policist Hugh Corrigan obstrelil, ko je bežal iz trgovinskih prostorov Neisner Bros. Inc. na 700 E. 185 St.

Kakor je policija poročala, je Evans zelo snažen mož, zato pa ko se je odločil vdrti v klet omenjene trgovine, kamor je mogel le skozi majhno lukno za premog, je sklenil temne hlače in v samih spodnjih, belih kratkih hlačah zdrsnil skozi lukno. Nabral je blaga v vrednosti \$400, ki ga je zložil v svoj avto, ko ga je policist opazil in začel nanj streljati.

Policist je povedal, da ko bi Evans, ki je bil že preje dvakrat zaprt radi ukradenih avtov, imel hlače na sebi, ga ne bi bil tako dobro pogodil ker pa so bile spodnje hlače bele, je z lahko nanj nameril, ko je skušal bežati.

Ženska skočila iz avta

Neka 21 let stara strežnica v restavraciji se nahaja v Bayview bolnišnici, kamor je bila prepeljana z poškodbami po glavi, ki jih je dobila, ko je skočila iz avta, v katerem sta jo skušala dva moška napasti. Policiji je povedala, da se je z moškima, starima 26 in 27 let, seznanila v restavraciji, ter da sta ji ponudila peljati jo domov v Lakewood. Namesto tega sta jo vozila po Metropolitan parku. Moška sta bila pozneje aretirana, a sta zanikala, da sta jo hotela napasti, češ, da nista vedela, kje se nahajata, potem ko je ženska začela postajati hysterična in jima ni znala dati pravih navodil.

Najden mrtev v garaži

Včeraj je bil najden mrtev na tleh svoje garaže E. J. Freer, star 65 let, stanujoč na 17943 Rosecliff Rd., ki je bil dobro poznan v Clevelandu in ustanovitelj zavarovalniške družbe Freer-Heene-Wasson Co. Ko ga je sin našel, sta motorja dveh avtov, ki sta se nahajala v garaži, obratovala.

Strabane, Pa. — Družina Victor Puree je dobila hčerko prvorojenko.

Chicago. — V bolnišnici St. Anthony je 22. avg. umrl John Putz, star 61 let, doma iz Kostanjevice pri Krškem, član SNPJ.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$16.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

IZ TEŽKIH DNI MLADE AMERIŠKE REPUBLIKE

(2)

Ne dosti manj brezupen je bil položaj ameriškega izvažalca. Kako že rečeno, se Velika Britanija niti pogajati ni hotela glede trgovinske pogodbe z Zedinjenimi državami, navzlic ponovnim poizkusom s strani ameriških zastopnikov, da bi jo pripravili k temu. Medtem ko je nadaljevala z opogumljevanjem bivših kolonijalcev, da ji pošiljajo stvari, ki jih je potrebovala in postavila Zedinjene države na enako stališče z evropskimi narodi v kolikor se je ticalo britskega uvoza iz Amerike, pa je zaprla vrata ameriškem ribjemu olju in drugim ribjim produktom. Prepovedala je tudi Zedinjenim državam, da bi se udeleževala trgovskega prometa z Zapadno-indijskimi otoki ali da bi mogle pošiljati tja celo nasoljeno meso ali ribe na krovu britskih ladij.

Težko si je misliti, kako pogubne so bile posledice teh omejitev na ameriškega izvažalca. Ameriški kitolovci so bili upropaščeni, kajti Anglija je bila njihov edini trg. Izobčenje Zedinjenih držav iz trgovine z britskimi teritoriji v Karibskem morju je pomenilo letno izgubo \$3,500-000. Vrh vsega tega pa sta tudi Francija in Španija zaloputnili vrata ameriškim izvažalcem na svojih Zapadno-indijskih otokih. Vzpričo tega so jim bili odprti edino le zapadno-indijski trgi na otokih, ki so jih posedali Holandci in Švedi, kar pa ni zadoščalo.

Prekinjenje trgovine z Zapadno-indijskimi otoki je naravno resno oviralo obalsko trgovino in promet s sužnji, ki je bil tesno povezan z njo. Se bolj dalekosežna posledica tega pa je bila, da Američani niso mogli dobiti tuje valute, s katero bi plačali za blago, ki so ga morali uvažati. Končno so bile vsled tega položaja težko zavirane take domače industrije kot je sta bili industriji izdelovanja ruma in ladjedelništva. V Massachusettsu je bilo pred vojno na primer izdelanih letno kakih 125 ladij, do leta 1785 pa je to število padlo na 15 ali 20. Čez čas se je izgubljena trgovina z Zapadno-indijskimi otoki nadomestila z razvojem dobričnosne trgovine z Rusijo in Daljnim vzhodom. Ampak ta nova trgovina, ki je bila vir bogastva za nekatere družine, kakor so bili na primer Derbyji iz Salema, Peabodyji in Caboti iz Bostona in Girardi iz Filadelfije, je malo pomenila z ameriškega izvažalca tekoni črni dni depresije. Predno je bila odobrena federalna ustava, so bili samo štirje evropski narodi voljni skleniti trgovinske pogodbe z nami, in sicer Francija leta 1778, Holandska leta 1782, Švedska leta 1783, in Prusija leta 1785, ampak samo zadnji dve sta jamčili recipročne trgovinske privilegije.

Ameriški trgovci so bili tudi hudo udarjeni tekoni do tihnih lačnih let. Prvič so morali prav kakor tvorničarji, konkurirati z Angleži, ki niso le poplavili deželo s cenenimi izdelki, temveč tudi sami vršili razpečevanje. Posledica je bila, da so se v vsakem kolikor toliko važnem kraju nahajali britski agentje ali faktorji. "Massachusetts Sentinel" je v aprilu 1785 pisal: "Tem nesramnim izdajalcem, beguncem in faktorjem je dovoljeno, da brezhrupno zastrupljajo ozračje te zemlje svobode—da zavirajo kolesje vlade s svojim zlatom in da upropaščajo naše trgovce in obrtnike z svojim uvozom; naša trgovina trpi vsled vseh mogočih restrikcij, in kot narod smo izpostavljeni vsem žalitvam in ponižanjem, ki jih morejo iznajti nevednost, nehvaležnost in pohlepnost." Malo pozneje istega meseca so bostonski trgovci, sledeč vzgledu iz predvojnne dobe, imeli zborovanje v dvorani Fanueil, kjer so sklenili, da apelirajo na kongres "za zakone, ki bodo dali naši trgovini enake pravice" dalje, da se podvzamejo koraki, s katerimi se bo napravila zveza v ta namen z odbori drugih kolonij, in končno so se obvezali, da bodo pretrgali vse stike z britskimi agenti, v kolikor sploh mogoče, in preprečili take stike tudi drugim. V tej zvezi so sklenili, da Angležem ne bodo dali v najem svojih skladišč in da ne bodo zaposlili nikogar, ki je pomagal Angležem.

Ta sentiment proti Angležem je vladal po vseh severnih državah. Dejstvo, da so Angleži navzlic obljubam, da-

UREDNIKOVA POŠTA

Moji spomini in zahvala

Denver, Colo.—Po dolgi odsotnosti (33 let) iz mesta Cleveland, oziroma Collinwooda, sem imel priliko, da zopet obiščem moje znanee in prijatelje v Clevelandu in Euclidu.

Kot delegat 14. redne konvencije SNPJ se mi je nudila prilika, da se na potu v Detroit, Mich., ustavim v Clevelandu, O. Soprogo in Stefie Černogoj iz 702 E. 160 St., ki se je mudila pri nas v Denverju na obisku pet tednov, smo dne 8. avgusta zasedli avto in hajd na dolgo, toda kot se je izkazalo, zelo prijetno vožnjo. Po tri-dnevni vožnji z avtom, smo brez vsake najmanjše nezdgoje dospeli v slovensko metropolo Cleveland, O. Ustavili smo se pri najinima starima prijateljema Mr. in Mrs. Anton Bokal na 731 E. 157 St., kjer sva bila zelo prijazno sprejeta.

Naj omenim, da sem bil tudi jaz nekdanj Clevelandčan ter sem v Clevelandu postal državljani te velike in bogate dežele Amerike. V Cleveland sem dospel 1. maja 1906 leta, ter sem tam preživel med številnimi znanci in prijatelji najlepša mladeniška leta. V tedanjem Collinwoodu sem se udeleževal pri naprednih organizacijah in sem že tedaj deloval za prelepi Delavski dom na Waterloo Rd. Še danes sem delničar Slovenske zadrugne zveze v Clevelandu.

Leta 1917 sem bil vsled bolezni v družini primoran preseliti se z družino v Denver, Colo. Težko je bilo slovo od mojih znancev in prijateljev, toda pregovor pravi, da zdravje je bogastvo tega sveta. Upošteval sem navodila zdravnika, za kar sem še danes hvaležen.

V Clevelandu sva se z soprogo mudila 10 dni pred konvencijo ter sva obiskala nešteto znancev in prijateljev. Dne 20. avgusta sva se v spremstvu Mrs. Bokal in Mr. Frank Sustaršiča odpeljali proti Detroitu, Mich. Na potu smo se ustavili in si ogledali zanimivosti Blue Hole v Castalia, Ohio, in zatem nadaljevali pot proti Detroitu, kamor smo dospeli isti dan ob štiri uri popoldne. Ne bom opisoval poteka konvencije, naj le omenim, da je bila zelo mirna in upam, da smo vsi odnesli lepe spomine s 14. redne konvencije in iz mesta Detroita.

Glavno je, da vsi delujemo za večjo in boljše SNPJ, da ko se delegatje zopet snidejo po štirih letih, da bodo beležili napredek v obče.

Za časa konvencije sem bil preveč zaposlen, da bi obiskal moje znanee v Detroitu. Najlepša hvala Mr. in Mrs. Pete Benedict. Pete je bil čez glavo zaposlen v točilnici, kakor tudi v kuhinji. Kamor sem se ozrl, tam je bil Peter, toda si je vzel časa in nam malo razkazal mesto. Hvala tudi njegovim sinovom in sinaham za vljudni sprejem in postrežbo, kakor tudi Mrs. Mary Bernik, ki nama je preskrbela sobo v privatnem stanovanju. Ko smo delo dokončali na konvenciji, sva se v spremstvu delegata Franka Sustaršiča zopet odpeljala proti Clevelandu.

V Clevelandu sva ostala do 30. avgusta, ko sva se poslovila od najinih znancev in prijateljev ter sva po tri-dnevni vožnji, brez najmanjših neprilic dospela v Denver, Colo., kjer sence najlepše sije in zrak je najbolj čist. Da bi vsakega posebej imenovali se in zahvalili, bi vzel preveč prostora v listu, zato naj lepša vam hvala za vaš lep sprejem

nim v mirovni pogodbi, obdržali svoje trgovinske postojanke v pokrajinah Severnega vzhoda je odvzelo Amerikancem velik del dobičkov kožuhoinske trgovine in je povečal mržnjo proti Veliki Britaniji.

in izvršno postrežbo za časa najinega bivanja med vami. Posebna zahvala naj bo izrečena Mr. in Mrs. Anton Bokal za stanovanje in izvršno postrežbo. V slučaju, da vas pot vodi na zapad skozi mesto Denver, Colo., ustavite se pri nas. Bomo skušali vam po naši najboljši moči povrniti vašo gostoljubnost. Kličeva vam zdravo in dobrodošli!

Mr. in Mrs. John Malovrh.

"CARE" ZNIZALA ENE PAKETOV ZA JUGOSLAVIJO

Znižanje cene živilskega paketa za Jugoslavijo od \$14 na \$10 je te dni naznanil direktor nedobičarske organizacije CARE Paul Comly French.

"Dalekosežna prištednja omogočena v našem delovanju s pomočjo jugoslovanske vlade v omenjeni deželi, nam nudi priliko za znižati ceno CARE paketov za Jugoslavijo na raven vseh naših rednih živilskih in tekstilnih paketov," je objasn timer French.

Poudaril je, da znižanje cen "ne bo prizadelo teže niti vsebin paketov, ki jih pošilja CARE v Jugoslavijo," kakor tudi ne pogojev nedavnega dogovora med CARE in jugoslovansko vlado. "CARE paketi bodo tudi v bodoče poslani v Jugoslavijo carine-prosto in prejemniki ne bodo izgubili odmerkov radi prejema paketov," je dejal Mr. French.

Naročila za katerikoli zgoraj omenjeni paket, ki je garantirano dostavljen kamorkoli v Jugoslaviji, prejema lokalne podružnice CARE, lahko pa se naroča tudi direktno na naslovu: CARE, 20, Broad Street New York 5, N. Y.

V Celju grade stadion

Ugodno podnebje in dobro urejene športne naprave in objekti v Celju so po osvoboditvi postali priljubljeno središče naših športnikov, ki se pripravljajo na mednarodne tekme. V Celju so sedaj na treningu najboljši kolesarji in atleti, ki so to prednost malega mesta dosegli najbolj izrabljali, saj so prihajali v Celje vsako leto.

Kolikor so imeli pretekla leta na razpolago za treniranje enega najmoderneje urejenih stadionov, ki mu je dajala še posebno vsebino in vrednost finska kopel-savna, pa so začeli letos s treninji na novem atletskem stadionu, ki je atletskemu Klubu divjarju vsekakor v ponos. Na vsem prostoru so lepo razporejena nastopna mesta za posamezne discipline in zdi se, da bo tudi tokrat celjsko tekališče v državi najbolj urejeno.

ŠTIRIDESET LET ZAGREBSKEGA TRAMVAJA

Te dni poteče 40 let, odkar je Zagreb dobil električno cestno železnico. To je bilo devet let pozneje, kakor v Ljubljani, kajti ljubljanski tramvaj bo prihodnje leto slavil že 50 letnico. V teh 4 desetletjih pa se je zagrebski tramvaj izredno naglo razvil. Celotna dolžina tramvajskih prog je znašala leta 1910, 15 km, ob osvoboditvi 57 km. lani ob koncu leta pa že 74 km. Samo po osvoboditvi se je omrežje zagrebskega tramvaja povečalo za 17 km. to je za toliko, kolikor znaša celotna dolžina ljubljanskega tramvaja. Letos pa gradijo v Zagrebu še nove tramvajске proge.

Najboljši delovni kolektiv v lesno predelovalni stroki v prvem polletju

Komisija iz zastopnikov generalne direktije lesne proizvodnje in zastopnikov republiškega odbora sindikatov je pred nekaj dnevi ocenila najboljše delovne kolektive v lesnopredelovalni stroki in najboljše gozdna avtoprevozna podjetja glede na izpolnjevanje proizvodnih nalog v prvem polletju.

Pri letošnjem ocenjevanju so zlasti upoštevali izpolnjevanje izvoznih nalog in kako so posamezni kolektivi izpolnjevali proizvodne naloge v prvomajskem temovanju. Na končne rezultate so seveda vplivale tudi objektivne težave v zvezi s planskimi obveznostmi, pomanjkanje delovne sile glede na dinamični plan, teren, disciplina, prikrivanje rezervne delovne sile, brigadni način dela itd. Pri sindikalnem delu pa je bilo upoštevano število včlanjenih v sindikalno organizacijo, število sodelujočih pri ideološkopolitičnem delu ter tehničnogigijenski in pravna zaščita dela.

Na podlagi poročil o proizvodnih uspehih in pri sindikalnem delu je ocenjevalna komisija ocenila kot najboljše kolektive: LIP v št. Petru (plan poseka in izdelave so izpolnili v prvem polletju za 154%, spravilo 137 odst., odpošiljatev 131 odst. in izvoz 240 odst. v žagarski proizvodnji so plan izpolnili le 86 odst., ker niso od drugih lesnih manipulacij prejeli dovolj hlodovine, sami pa nimajo zaloga); LIP v Slovenskih Konjicah (posek 115 odst., spravilo 109 odst. odprema 132 odst. in izvoz 127 odst.; v žagarski proizvodnji so plan izpolnili za

103 odst., izvoz žagarske proizvodnje pa za 113 odst.); LIP v Ajdovščini posek 103 odst., spravilo 108 odst., odpošiljatev 123 odst., izvoz 91 odst.; žagarska proizvodnja je bila dosežena s 116 odst., izvoz za 143 odst. (stotkov). Tem trem najboljšim slede: LIP v Postojni, Kočevju, Mariboru, na Bledu in tako dalje.

V predelovalni industriji pa so bili najboljše delovni kolektivi v letošnjem prvem polletju: tovarna meril, Slovenji Gradec (plan je bil izpolnjen 124 odst., odpošiljatev 116 odst., polno lastno ceno so znižali za 24 odst. stotkov; tovarna strojil, Majšperk (plan je bil dosežen za 103 odst. stotke, odpošiljatev 100 odst. polna last. cena znižana za 5 odst.); tovarna igrač, Novo mesto (izpolnitev plana 112 odst. odpošiljatev 94 odst. stotkov, znižanje polne lastne cene za 16 odst.). Tem slede: tovarna lesonitnih plošč, Ilir. Bistrica, Duplica in tovarna pohištva, Maribor.

Najboljša gozdarskoavtoprevozna podjetja pa so bila v letošnjem prvem polletju: GTP, Maribor, ki je bilo tudi v prvomajskem temovanju najboljše (izkoriščanje vozil so dosegli v 131 odst., zmogljivost kamionov pa za 104 odst.); GAP, Celje (izkoriščanje vozil 123 odst. zmogljivost kamionov 107 odst.) in GAP, Bled (izkoriščanje vozil 95 odst., zmogljivost vozil 89 odst.; da so dosegli izkoriščanje vozil le za 95 odst. stotkov, so bile vzrok vremenske neprilike prvih 3. mesecev. Slede: GAP, Postojna. Novo mesto in Kočevje.

Dobili smo priročnik o zdravih zeliščih

Malokatera dežela je tako bogata zdravih zelišč in gozdnih sadežev kakor Jugoslavija. To bogastvo pa mnogo premalo izkoriščamo in zdi se, da ga vedno podcenjujemo. Naša zdravilna zelišča imajo dandanes še tem večji pomen, ne le zaradi tega, ker se naša medicinska industrija naglo razvija, tako da se tudi na tem področju osamosvajamo, temveč tudi zato, ker nam izvoz zelišč in gozdnih sadežev in zdravih zelišč je mogoče zaposliti delovne moči, ki ne morejo sodelovati drugje v proizvodnji in ki tako s svojim delom največ koristijo. Razen tega je treba upoštevati, da tudi živilska industrija potrebuje čedalje več gozdnih sadežev.

Da pa bi bilo mogoče zares izkoriščati naša zdravilna zelišča in gozdne sadeže v večjem obsegu, je treba predvsem dobro organizirati nabiranje. Organizacijo zbiranja, kupovanja in izvoza imamo že na precejšnji višini. Več ali manj pa je še vedno pomanjkljiva organizacija na samem terenu. Uspešnega nabiranja si ne moremo misliti brez najširšega sodelovanja množičnih organizacij, predvsem mladinskih. Letos bodo mladinske organizacije v tem pogledu prispevale največji delež. Pri nabiranju zdravih zelišč in gozdnih sadežev gre torej za sodelovanje ljudstva. To pa pomeni, da je ljudem treba med drugim nuditi tudi osnovni pouk. Pri nas ne nabiramo le nekaj vrst zdravih zelišč; za nabiranje jih pride v poštev več sto. Zato so bile doslej precejšnje težave, ker nismo imeli nobenega primerne priročnika. Stare knjige o zdravih zeliščih, kolikor jih je pri nas sploh kdaj izšlo, so že zdavnaj pošle in so več ali manj zastarele. Doslej nismo imeli še nobenega priročnika, ki bi izšel v večji nakladi, tako da bi se primerno razširil med ljudmi.

To vrzel je zdaj izpolnilo trgovsko podjetje "Gosad." Zalo-

žilo je priročnik "Zdravilna zelišča in gozdni sadeži," ki je izšel v 20.000 izvodih. Sodelovali so strokovnjaki: Gabriel Tomažič, Stanislav Logar in Vinko Velušček. Brošura je precej obsežna, saj ima nad deset tiskovnih pol. Upoštevati pa je treba, da gre predvsem za praktičen priročnik, ne pa za popolno knjigo o zdravih zeliščih na sploh.

Gozdnim sadežem so posvetili le nekaj strani, zato pa so precej dobro obdelali zdravilna zelišča. Priročnik ima tem večji pomen, ker vsebuje kazalo slovenskih imen za zdravilne rastline, posebej pa še kazalo latinskih (botaničnih) za rastlinske vrste droge. Nadalje vsebuje "koledar praktičnega nabiranja zdravih rastlin," tako da imajo nabiralec lep pregled, katere zdravilne rastline—bodisi cvetje, liste, korenine, lubje itd.—nabiramo v posameznih mesecih. Sprevidimo, da sezona traja skoraj vse leto, le decembra in januarja imajo nabiralec počitnice.

Zdravilne rastline so opisane tako, da jih more nabiralec prepoznati. Razen opisa pa v priročniku najde tudi vsa najnunejša navodila za nabiranje in sušenje. Najpomembnejše rastline so ilustrirane. Risbe so precej dobre. Na žalost ni bilo mogoče izdati tudi barvnih slik, ker bi za to potrebovali boljšo vrsto papirja, kar bi izdalo občutno podražilo, tako da bi več ali manj izgubila svoj namen kot ljudski priročnik.

Posebej je treba poudariti, da ima priročnik pomen tudi za ljubitelje botanike in diake. Prav je, da so prirejevalci zbrali za opisane rastline tudi srbohrvatska, nemška in botanična imena. To je potrebno že iz praktičnih razlogov, da je lažje preprečiti zamenjave, pa tudi zaradi tega, da za posamezne rastline lahko najdeš podrobnejši opis v učbeniku ali drugi strokovni knjigi.

(Ponatis iz "Ljudske pravice")

Jugoslovanska folklorna skupina pri Ziliacusu

London, (Tanjug.) — Znani Ziliacusi je danes zvečer priredil v svoji hiši v Londonu večerjo na čast plesalcev iz Lazaropolja v Makedoniji, ki so na mednarodnem tekmovanju plesalcev v Londonu dobili prvo nagrado. Ko je pozdravil goste, je Ziliacusi dejal:

"Srečen sem, da vas lahko pozdravim v svojem domu in da skušam vrniti vsaj del ne-navadno prisrčnega sprejema, ki sem ga bil deležen v vaši rodni Makedoniji. Želim vam mnogo uspeha pri vašem nastopu v Londonu in kolikor mogoče mnogo uspeha v vaši ožji domovini Makedoniji in Jugoslaviji pri graditvi miru, socializma in lepšega življenja jugoslovanskih delovnih ljudi."

PETER KARAJORDJEVIĆ JE IZGUBIL PRAVDO

Tu seveda ni mišljena pravda za njegov nekdanji prestol. To pravdo je že davno izgubil, ko so jugoslovanski narodi povedali, da ga ne potrebujejo več. V ihti graditve socializma so naši delovni ljudje že skoraj pozabili nanj.

Gre za drugo pravdo. Francoška tiskovna agencija je javila, da je Peter izgubil pravdo za Družno za nepremičnine v Parizu. V bližini Pariza si je namreč hotel kupiti veliko posestvo, vredno 50 milijonov francoskih frankov in je na ta račun plačal že sedem milijonov frankov, ostale zneske bi moral plačati v določenih rokih pozneje. Pa se je premislil ali kaj in je zahteval znesek, ki ga je že plačal, nazaj. Sodišče pa je odločilo, da zapade teh sedem milijonov v korist Društva za nepremičnine, ker Peter ni redno plačal nadaljnjih obrokov, kot je bilo določeno v pogodbi.

Bogato kulturno življenje v beograjskem pionirskem naselju

V pionirskem naselju v Košutnjaku je vsak dan mnogo malih gostov iz vseh naših republik. Deca in mladina ne bo nikdar pozabila dni, ki jih je preživela v naselju. Pionirski štab, ki organizira počitnice pionirskih skupin iz raznih republik, nosi im bratstva in enotnosti in temu velikemu idealu je posvečena tudi vsa ureditev pionirskega naselja ter vse vzgojno in izobraževalno delo njegovega vodstva.

V pionirski knjižnici je zdaj že nad 900 knjig najboljših domačih in tujih mladinskih pisateljev. V lepem parku so make-tje, ki ponazorjujejo vse, kar pionirjem razlagajo iz naše zgodovine in kar jim pripovedujejo tudi mične pripovedke. Pionirji imajo v svojem naselju tudi veliko dvorano za filmske predstave.

V MILJEVINI PRI FOČI SE RAZVIJA VELIK PREMGOVNIK

Premogovnik v Miljevini pri Foči je bil prejšnje čase majhen obrat. Zdaj pa se naglo razvija v enega največjih premogovnikov in bo imel velik pomen za industrijo.

Premogovnik že dalj časa razširjajo. Lani so odprli dva jaska, tako da ima obrat zdaj že štiri jake. Premogovna ležišča se razprostirajo več deset kilometrov daleč.

Gradijo tudi veliko separacijo. Nedavno so montirali naprave za rudniško žičnico. Zdaj so dani ugodni pogoji za razvoj premogovnika tudi zato, ker je začela obratovati hidrocentrala v Mesičih, od koder bodo prejemali električno energijo za obrat.

V Miljevini gradijo rudarsko naselje. Pet sodobnih stanovanjskih hiš za dvajset rudarskih družin so že zgradili.

ANTON INGOLIČ:

ŽETEV JE DOZORELA

NOVELE

(Nadaljevanje)

"Čisto drugače!" je kriknil Vaso. "Mnogo bolje!"

"Ti pa veš!"

"Vem!"

"Kaj veš?"

"Nemcevi ne bo, tudi četnikov ne. Vsak človek bo imel dovolj kruha in dela. Kdor ne bo delal, tudi jedel ne bo."

"Kaj pa naš advokat?" se je zasmejal Mitar. "Vse leto ne dela drugega, kakor da hodi iz kavarne v kavarno, a pšenice, koruze in vsega ima več ko mi vsi skupaj."

"Zemlja bo tistega, ki jo obdeluje," je razlagal vročično Vaso.

"Torej bo ta njiva naša in ne bomo več dajali gospodu pol žita?" je nejeverno vprašal čokati Jovan.

"Seveda. Tako bodo napravili partizani."

V očeh nekaterih moških se je užgalo.

"Tako bi bilo tudi prav."

"Ze vsa leta obdelujemo to zemljo, kakor da je naša. Mi, naši očetje, dedje in pradedje. Ves čas, ko delaš, si misliš, da je tvoje, ko pa pride mlatav in obiranje koruze, vidiš, da je tvojega komaj polovica. Gospodaru moraš odpeljati pol pšenice, pol slame, pol koruze, pol fižola, vsega pol. Niti za seme ti ne pusti."

"Letos je zadnjič tako!" je goril Vaso. "Boste videli: na drugo leto bo vse, kar bomo pridelali, le naše!"

Spet nekaj trenutkov tišine. Nato se je oglasil stari Duro. "Ne poslušajte otroka! Od nekdanj smo delali tako: pol gospodarju, pol nam. Gospodar plačuje davek, mi dajemo seme, gospodarjeva je zemlja, delo pa naše. Ze pod Turki je bilo tako. Vedno je bilo in bo vedno tistih, ki delamo in nimamo besede, in manj onih, ki uživajo in imajo oblast."

"Kmalu jo bodo imeli partizani," je vztrajal Vaso samozavestno, saj je znal tistih nekaj letakov in brošur, ki jih je Marko poslal domov, skoraj na pamet.

Več kakor teden dni je ostala pšenica v kopah. Na hribih so se sredi rumenega strnišča svetile v soncu pšenične kope ko piramide zlata. Med njimi, sklanjač se nizko k tlom, so se opotekle majhne, temne postavice: to so bili meščani, ki so paberkovali klasje. Ne samo delavci in ljudje iz predmestja,

marveč predvsem učitelji, profesorji, sodniki, uradniki. Nekateri z vso družino. Poganjali so se od kope do kope in iskali v bodečem strnišču. Proti večeru so se vračali s polnimi vrečami klasja, ki so ga še tisti večer stolkli, zmleli in drugo jutro odnesli v mlin, da so se po dolgih mesecih spet najedli kruha. In spet so šli na njive. Vedno dalje od mesta. Zdaj so izostali že po dva, tri dni. Tudi na njihovi advokata Milutina Milutinovića so prišli, toda tam niso našli niti klasa, zato so se pogнали v hrib.

Kmalu so prišle črede ovac. Sprva so previdno pulile drobno travo, pozneje jim je koža na gobcih tako otrdela, da so se pasle kot na pašnikih, le hitreje so šle od njive do njive.

Kope so še vedno čakale. "Kaj vendar mislijo?" so se začeli jeziti ljudje. "Žito je suho. Delavci pripravljeni. Kruha pa ni."

Toda še so morali čakati. Niso še bile tiskane kontrolne knjige, kamor se bo vpisovalo zmlačeno žito, kjer bo tudi vpisano, koliko žita bo treba izročiti okupatorju. Tudi dražinovci še niso poslali svojih knjig in ljudi, ki bodo jemali za njihovo "vojsko". Ni še bil dodeljen vsaki mlatilnici orožnik, tudi lastniki mlatilnice še niso vedeli, koliko smejo jemati za mlatav. Končno so se le zedinili o vsem in težke mlatilnice s črnimi lokomobilami so odšle iz svojih lop. Vsako so spremljali trije možje: dva zapisnikarja in orožnik. Ljudje so jih mrko gledali.

"Še huje bo, kakor je bilo lani. Orožnik in kar dva zapisnikarja!"

"Lani si se z zapisnikarjem pogodil ali pa skril pred njim." "Kako pa hočeš letos odnesti vrečo izpred nosa trem stražarjem, ki bodo gledali nate in drug na drugega?"

Na njivo pod Pustare je prišla mlatilnica šteti dan po začetku mlače. Z njo ni prišel samo orožnik z obema zapisnikarjema, marveč se je pripeljal v kočiji tudi gospod advokat Milutin Milutinović s svojo gospo Ružo in materjo. Prvič, da je tega leta obiskal svojo njivo. Štirje pari slabih pustarskih krav so privlekli mlatilnico in lokomobil med obe vrsti visokih stogov snopja. Vsaka družina je imela svojega. Pustare so bile že zbrane na njivi.

"Dober dan, ljudje!" je po-

zdravil advokat Milutin Milutinović in se počasi zvalil iz kočije.

Ljudje so zamrmrali v odzdrav, le nekaj starejših moških je snelo kosmate kučme in se približalo kočiji, ostali so nemoteno opravljali svoj posel ali samo gledali, kako so delavci naravnali lokomobil in mlatilnico. Ko je majhen, zavaljen advokat stal trdno na nogah, je ponudil kratko, zamašeno roko svoji priletni, prav tako zavaljeni ženi in ji pomagal iz kočije. Nato je podal roko še materi, drobni suhljati starki, ki včasih po mesec dni ni mogla iz hiše, zdaj pa je urno stopila k mlatilnici. Medtem je kočijaž vzel iz kočije tri pletene stole, dve veliki košari in dve precej trebušasti pletenki. Na to je izgovoril še ogromen sončnik s stolpom in ga postavil na mesto, ki mu ga je pokazala gospa Ruža. Tja pod senco je odnesel tudi stole, košari in pletenki, nakar se je vrnil s kočijo proti mestu.

"No, kako je, Pustarci?" je vprašal advokat s samozadovoljnim smehljajem, ko je stopil med moše in žene, ki so se zbirali okoli mlatilnice. "Kako je rodilo? Kakšno je zrnje? Koliko bo dal snop?"

Moški so mrko odgovarjali, nekateri so se pa izgubili za mlatilnico. Advokat je bil dobre volje, z ženami se je poizkušal celo šaliti.

Cemu ne bi bil?

Vse leto je v mestu posedal po kavarnah, kvartal in pijančeval, se včasih odpeljal v Beograd, "da pogleda svojo hišo", v resnici pa, da se tam vlačuga, zdaj pa je prišel po plodove na njivo, ki so jo Pustarci zorali, posejali, poželi, žito zvezali v snopje, ga postavili v kope in ga bodo še zmlatili. Izmerili bodo pšenico in njegovo polovico odpeljali v mesto. Belega kruha tudi letos ne bo stradal, kakor ga ni še nikoli. Tudi sicer mu ni bilo sile. V hišo je vabil nemške častnike in jih gostil, kvartal in pijančeval s četniki, tudi z nedicevci in ljoticenci je živel v najboljših odnosih. Okupator je na trgu pred šolo že jeseni enainštiridesetega leta ustrelil pet in trideset mož in fantov, pozneje so padali tam za reko, četniki so svoje žrtve klali ali jih odvajali s seboj v planine, nedicevci so pošteni ljudi mobilizirali in jih pošiljali v Bor, toda njemu, advokatu Milutinu Milutinoviću, se ni bilo treba bati nikogar in ničesar. Živel je kot pred vojno, še celo bolje. Poljski pridelki, ki so mu jih Pustarci privržali v mesto, so imeli tako ceno, da si je spomladi kupil veliko hišo v Geogradu, jeseni si bo kupil še eno. Pa ne bi bil zadovoljen?

Slednjič se je mlatilnica oglašala. Začeli so z Mitarjem stogom. Vaso in še en fant sta metala snopje na mlatilnico, najstarejša Mitarjeva hčerka je rezala s krivcem pasove in podajala razvezane snopje delavcu, ki jih je spuščal v boben. Pet, šest žena in deklet je ogibalo slamo od mlatilnice, štiri so jo nosile dalje stran. Dekleta in

OPREMLJENO SOBO SE ODDA V NAJEM POSTENEMU SLOVENCU Za podrobnosti pokličite UL 1-4563

SPLOŠNA KOVINSKA DELA Iščete se mehanike in assemlerje na lahkem gauge delu. Podnevi ali ponoči 53 ur tedensko

THE J. C. LYTEL MFG. CO. 3603 E. 82nd St., blizu Union Ave.

DEKLE ALI ŽENA DOBI DELO ZA POMAGAT V GOSTILNI. PODNEVI. PLAČA PO DOGOVORU. Zgledite se na 7513 ST. CLAIR AVE.

PUNCH PRESS OPERATORJI Izurjeni na lahkem kovinskem delu. Podnevi ali ponoči 53 ur tedensko

THE J. C. LYTEL MFG. CO. 3603 E. 82nd St., blizu Union Ave.

Uncle Sam Says

More of my young nieces and nephews will be in school this fall than ever before. One of the important lessons they will learn is that America is a free country with Liberty for all. They will also learn that there are two forms of Liberty—political and financial—and that one of the best ways of preserving these is to purchase U. S. Savings Stamps through their School Savings program. Parents are now realizing that the early teaching of the habit of thrift will bring dividends of success in later years.

U. S. Treasury Department

otroci so ogibali pleve, Jovan s tremi moškimi je bil pri vrečah, ki so se naglo polnile s kleno, zdravo pšenico, Mitar je stal ob tehtnici. Tu so bili tudi lastnik mlatilnice Joca, ki se je trudil, da v enem mesecu mlatve zasluži za enajst mesecev pohajkovanja, oba zapisnikarja, zapiti davkar Pavle, občinski uradnik Petrovič, nadalje orožnik in seveda sam gospod advokat Milutin Milutinović, ki pa ni stal, marveč je sedel v svojem z blazinami obloženem pletenem stolu.

"Tri sto osem kilogramov!" je zaklical Joco, ko je tehtnica zaigrala, kakor je treba.

"Tri sto osem!" je ponovil advokat Milutin Milutinović in vpisal pod ime Mitar število tri sto osem, ob strani pa število štiri, kar je pomenilo, da je teh tri sto osem kilogramov pšenice v štirih vrečah. Iste številke so si napisali še Joco, oba zapisnikarja in dvanajstletna Mitarjeva hčerka Verica, ki je stala malo dalje.

"Tako! To je moje!" je rekel advokat in pokazal kmetom, kam naj odnesejo vreče. "Zdaj si izmeri še ti, Mitar, štiri vreče!"

Kmalu so bile na tehtnici spet štiri polne vreče. Advokato so bile skoro nove, tanke in lahke, Mitarjeve debele, doma napravljene, zakrpane z velikimi zaplatami.

"Tri sto dvajset!" je naznačil Joco.

"Tri sto dvajset!" je ponovil advokat. "Štiri vreče, ne?"

"Toda moje vreče so težje. Dve kili ima vsaka," je rekel Mitar nekoliko negotovo in stopil k advokatu. Ozrl se je po zbranih sosedih in nadaljeval. "Mislimi smo, da bi vreče na koncu stehali. Tako bi bilo prav na obe strani."

Advokat se je bučno zasmejal.

"Mitar, ti si znan hudomušnež! Toda zdaj ni čas za šale. Ko bomo končali, sem pripravljen poslušati tvoje norčije."

Pristopilo je še nekaj kmetov, ki so povedali isto. Toda advokat jih je nagnal.

"Ne spravljajte me že navsezgodaj v slabo voljo! Saj nismo berači, da bi gledali na vsako zrno. Halo, na delo! To so spet moje vreče, ne? Koliko?"

"Tri sto enajst!"

(Dalje prihodnjič)

pravljene, zakrpane z velikimi zaplatami.

"Tri sto dvajset!" je naznačil Joco.

"Tri sto dvajset!" je ponovil advokat. "Štiri vreče, ne?"

"Toda moje vreče so težje. Dve kili ima vsaka," je rekel Mitar nekoliko negotovo in stopil k advokatu. Ozrl se je po zbranih sosedih in nadaljeval. "Mislimi smo, da bi vreče na koncu stehali. Tako bi bilo prav na obe strani."

Advokat se je bučno zasmejal.

"Mitar, ti si znan hudomušnež! Toda zdaj ni čas za šale. Ko bomo končali, sem pripravljen poslušati tvoje norčije."

Pristopilo je še nekaj kmetov, ki so povedali isto. Toda advokat jih je nagnal.

"Ne spravljajte me že navsezgodaj v slabo voljo! Saj nismo berači, da bi gledali na vsako zrno. Halo, na delo! To so spet moje vreče, ne? Koliko?"

"Tri sto enajst!"

(Dalje prihodnjič)

DOBROIDOČA TRGOVINA

Soda Bar, Grill in delikatesna trgovina se prodaja radi boleznih v družini. Zelo prometen prostor. Poleg je tudi stanovanje s 6 sobami, dobi se 10-letni "lease". Za podrobnosti pokličite PO 1-5485.

VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

PRVIČ IZZA VOJNE imamo MANDEL'S CORN PLASTER Najboljše sredstvo proti kurjim očesom. Pokličite KE 0034 in vam pošljemo po pošti. Cena 35c. M A N D E L D R U G C O . 15702 WATERLOO RD.

ŽELIM KUPITI HIŠO od lastnika, za dve družini, 8 ali 10 sob v collinwoodski naselbini. Pustite naslov ali telefonsko številko v uradu tega lista.

SEDAJ JE ČAS KUPITI HIŠO

Hiša s 7 sobami, v dobrem stanju: 4 spalne sobe, fornex na plin, 2 garaži. Se lahko takoj vselite v hišo, ko jo prevzamete. Cena samo \$9,500. Poizve se pri

FR. MACK
6603 ST. CLAIR AVE.
EX 1-1494

Chicago, Ill.

FOR SALE—PROPERTY

BARGAIN BY OWNER. — Don't pass this opportunity up. Sporting Goods Store, Austin dist. Estab. 6 yrs. Going into service. Good location. Good going business. Must see to appreciate. Priced for quick sale. — Phone COLUMBUS 1-6412.

HELP WANTED—Domestic

GENERAL HOUSEWORK man — Employed out; private room, bath, board furnished for man in exchange for handiwork; salary for woman; Glencoe home. Central 6-0426 or GLencoe 6-0426.

COMPETENT WOMAN — General

Housework. 2 schoolchildren. 1 baby. 5 days week. Stay or go. IRving 8-8949

EXPERIENCED COOK for family of 3 adults. Very pleasant surroundings. All modern electrical equipment. Current wages. Winter in Florida, references required. WINetka 6-2610.

WOMAN—35 to 45 for general housework. 5 half days. Steady work. Good salary. Pleasant home. — REpublic 7-7755.

THE MARQUETTE METAL PRODUCTS CO.
1145 GALEWOOD DR.

Chicago, Ill.

BRICKLAYERS
WORK FOR
RAGNAR BENSON, INC.
INDUSTRIAL CONTRACTORS
ABOVE SCALE
Guaranteed work week
NO WINTER LAYOFF
Contact
DEAN MILK JOB —
FIELD OFFICE
3600 North River Rd.
GLadstone 5-3867 or
Chicago Yards 4744 W. Rice
ESTbrook 6-4200

TOP WAGES TO TOP MEN
NEEDED AT ONCE
Tool & Die Makers
Die Casters
Die Setters

Punch Press Operators
(ALSO)
General Factory Workers
(Choice Day & Nite Shifts)
STEADY JOBS
APPLY AT ONCE

City Tool & Mfg. Co.
3821 W. Lake Street

Stalna dela—moški pod 45 letom da bi se trenirali za stalna dela kot operatorji

"CAMERON SPREADER"
Za podnevno in nočno delo
Prosta zavarovalnina
Tudi pomočniki se sprejmejo v oddelku za odpremljenje—za podnevi.
Zgledite se pri
MYSTIC ADHESIVE PRODUCTS
2635 N. Kildare

FEMALE HELP WANTED

LAHKO TOVARNIŠKO DELO
(Razna dela)

Nudimo ženam in dekletom sledeče ugodnosti:
—Dobro plačo
—Stalno delo
—(Ne sezonsko)
—Najmanj 48 ur na teden
—Dve periodi počitka na dan
—Načrt za hospitalizacijo
—Skupinska zavarovalnina
—Plačane počitnice
—Moderne naprave
—Prijetno ozračje
—Dobra, ugodna transportacija
F. D. FARNAM CO.
(Old Reliable Gasket House)
4940 W. Flounoy St.
Chicago 44, Ill.
med 9. zj. in 4. pop.

DEKLETA - ŽENE
POD 40 LETOM
SPLOŠNO TOVARNIŠKO DELO
TUDI ZA
VLAGANJE IN PAKIRANJE
LAHKO DELO
IZVRSTNE DELOVNE RAZMERE
ČISTA, MODERNA TOVARNA
PROSTA ZAVAROVALNINA
PLAČANE POČITNICE
MYSTIK ADHESIVE CO.
2635 N. Kildare Ave.

WANTED TO RENT

SANTAY CORPORATION, 351 N. Crawford Ave., need 3, 4 and 5 room unfurnished apartments. —Contact MR. JAMES, Sacramento 2-2900.

RESPONSIBLE MOTHER—2 Business daughters. Desperately need 5-6 room unfurnished, heated apartment. North, northwest or west. Moderate rental to \$50. —Wentworth 6-5694.

RESPONSIBLE carpenter, wife, 3 small children. (EXPECTANT PARENTS.) Need 6 room unfurnished apartment or house. Any good location. North or northwest. Moderate rental. —Hanson, EDGEwater 4-7332.

BEING EVICTED September 14. —Responsible employed adults desperately need 3-5 room unfurnished apartment. Good location. West Suburbs. TRIangle 4-9273 or FR 2-4417.

RESPONSIBLE young couple. —New baby. Desperately need 2½-5 room unfurnished apartment. Any good location, but not south. Moderate rental. BELmont 5-3627.

CAFETERIA MANAGER — Wife and well-mannered child need 3-4 room furnished or unfurnished apartment. S.W. side. Up to \$100. WEBster 9-3639.

Naročajte, širite in šitajte "Enakopravnosti!"

FOR—

CHICAGO

and all sections of the Midwest
OUR ADVERTISING REPRESENTATIVES
are the
Chicago Advertising Co.
139 N. CLARK ST.
CHICAGO, ILL.
STate 2-8699

Chicago, Ill.

HELP WANTED—MALE

PUNCH PRESS IN STROJNI OPERATORJI

Nudimo operatorjem sledeče ugodnosti:

—Dobro plačo
—Stalno delo
—(Ne sezonsko)
—Najmanj 48 ur na teden
—Dve periodi počitka na dan
—Načrt za hospitalizacijo
—Skupinska zavarovalnina
—Plačane počitnice
—Moderne naprave
—Prijetno ozračje
—Dobra, ugodna transportacija
F. D. FARNAM CO.
(Old Reliable Gasket House)
4940 W. Flounoy St.
Chicago 44, Ill.
med 9. zj. in 4. pop.

IŠČE SE MOŠKE ZA DELO V LABORATORIJU IN TOVARNI

STALNO DELO
SKUPINSKA ZAVAROVALNINA
HOSPITALIZACIJA — KIRURŠKI
PENZIJSKI NAČRT
PLAČANE POČITNICE IN
PRAZNIKI

40 ur tedensko
LYons 3-3141 ali BISHop 2-2340

za dogovor ali se osebno zgledite na

Joliet Road in Lawndale Ave.

UNIVERSAL OIL PRODUCTS CO.

WAGES ARE TOP JOBS ARE STEADY

BURLINGTON RAILROAD

Has immediate need for

Freight Handlers

APPLY
W. R. CLARK, Agent

22nd and Morgan Sts.
CHICAGO, ILL.

Jobs Are Steady

AND

Wages Tops

MUST BE EXPERIENCED

WOOD FINISHERS

MATCHERS

SPRAYERS

RUBBERS

PATCHERS

W. W. Kimball Co.

2611 South California Ave.

EXPERIENCED

ENGINE and

TURRET LATHE

OPERATORS

BRAD FOOTE

GEAR WORKS, INC.

1309 S. Cicero Ave.

STEADY JOBS

GENERAL FACTORY

LABORERS

40-HOUR WEEK

SINCLAIR &

VALENTINE CO.

4101 S. PULASKI RD.

NAZNANILO PRESELITVE

CENJENI JAVNOSTI SPOROČAM, DA SEM SE PRESELIL V NOVE, MODERNO UREJENE PROSTORE
DR. HENRY F. SLOAN — Zobozdravnik
8201 EUCLID AVE., ST. REGIS HOTEL GARfield 1-8383

ŠTEVILO POSETNIKOV

v drugih gledališčih se je zadnje čase zmanjšalo, toda udeležba v našem gledališču je zelo zadovoljiva, ker vedno kažemo najboljše slike, novinarske in komične.

RKO KEITH'S E. 105th ST. THEATRE
E. 105 ST. IN EUCLID AVENUE

IŠČE SE OSKRBNIKA

ZA FARMSKE PROSTORE SNPJ NA HEATH RD.
OD CHARDON RD. NA GLAVNI CESTI 6

Prosilec naj navede starost, kvalifikacije in kdaj bi mogel nastopiti službo. Prošnje je poslati na tajnico

AGNES STEFANIC

436 E. 152 St., Cleveland 10, Ohio

Za nadaljne informacije pokličite KE 1-6318